

Univerza v Mariboru

Fakulteta za zdravstvene vede

Ime in priimek študenta

NASLOV ZAKLJUČNEGA DELA

(Dispozicija diplomskega dela)

Maribor, mesec leto

Študent(ka):	Ime in priimek
Študijski program:	vrsta študijskega programa (npr. visokošolski študijski program) ime študijskega programa (npr. zdravstvena nega)
Mentor(ica):	naziv ter ime in priimek (npr. red. prof. dr. ...)
Somentor(ica):	naziv ter ime in priimek (vrstica odstrani, če samo mentor)

1 Naslov zaključnega dela

Naslov zaključnega dela naj bo zapisan tako v slovenskem kot tudi angleškem jeziku. Bistvo zaključnega dela naj se odraža že v naslovu. Iz naslova je lahko razvidna tudi metoda pregleda literature. Naslov zaključnega dela naj ne bo daljši od 30 besed.

2 Opredelitev področja in opis problema

Uvod v zaključnem delu ne sme biti ne predolg in ne prekratek. Opredelitev problema ima pomembno vlogo pri pisanju zaključnega dela, saj mora bralcu dati jasno sliko o raziskovalnem problemu. Ustrezno opredeljeni problem in predmet raziskovanja predstavljata študentu osnovo za postavitev namena, ciljev, raziskovalno vprašanje in/ali hipoteze zaključnega dela. V okviru opisa problema mora študent predstaviti tudi argumente, ki pojasnjujejo, zakaj je pomembno ta problem raziskovati in kakšen bo prispevek raziskave na področju stroke ali širše javnosti. Pri tem mora v opisu problema upoštevati vrstni red za smiselni prikaz problematike. Začne s splošno predstavitvijo področja, ki ga želi raziskovati in v nadaljevanju začne ožiti fokus na raziskovalni problem (npr. pomanjkanje znanja, izkušnje s strani medicinskih sester itd.). V nadaljevanju primerja raziskave, ki so bile na področju raziskovalnega problema že opravljene in jih podkrepi z dokazi iz tujih študij. Na koncu povzame, zakaj je pomembno raziskovati izbrani problem in kakšen je prispevek raziskave k že obstoječim (Tabela 2.1). V opisu problema naj bo uporabljena do deset let stara literatura.

Tabela 2.1: Smernice za pripravo opisa problema (Redman & Maples, 2017)

Koraki	
Korak 1: Postavitev področja oz. tematike	1 Splošen opis raziskovalne tematike.
	2 Natančnejša specifikacija raziskovalne tematike.
	3 Predstavitev tujih in domačih raziskav na področju raziskovalnega problema.
Korak 2: Prikaz vrzeli v znanju	4 Prikaz pomanjkanja relevantnih dokazov na področju raziskovalnega problema.
	5 Predstavitev argumentov za upravičenost raziskovalne tematike.
Korak 3: Definicija vrzeli v znanju	6 Razkritje, kaj se želi odkriti z raziskavo.
	7 Študent s svojimi besedami zapiše, zakaj je pomembno to problematiko raziskovati.

3 Namen in cilji zaključnega dela

Študent mora nedvoumno opredeliti namen in cilje, ki jih namerava doseči z raziskovanjem. Namen in cilji morajo izhajati iz opisa problema. Po opredelitvi namena in ciljev je priporočljivo, da si postavi raziskovalno vprašanje, na katero bo med raziskovanjem, formuliranjem in pisno predstavitvijo rezultatov raziskovanja poskušal utemeljeno odgovoriti.

Primer namena:

- Namen diplomskega dela je s sistematičnim pregledom literature ugotoviti, kako se medicinske sestre soočajo z umiranjem in s smrtjo pacientov v enotah intenzivne nege.

Cilji povedo, kaj bo doseženo z zaključnim delom, zato je potrebna njihova natančna opredelitev. Zastavljeni morajo biti razumljivo, objektivno, merljivo in dosegljivo ter morajo izhajati iz opisa problema. V nadaljevanju so prikazani primeri postavljanja ciljev pri zaključnih delih, ki temeljijo na pregledu literature.

Primer postavljenih ciljev pri zaključnih delih, ki temeljijo na pregledu literature:

- izvesti sistematični pregled znanstvene in strokovne literature, ki obravnava tematiko o izkušnjah medicinskih sester ob umiranju pacientov v enotah intenzivne nege;
- predstaviti paliativno oskrbo umirajočega pacienta v enotah intenzivne nege;
- predstaviti stiske medicinskih sester ob soočanju z umiranjem in s smrtjo pacientov v enotah intenzivne nege;
- predstaviti rezultate sistematičnega pregleda znanstvene in strokovne literature iz obravnavane raziskovalne tematike o izkušnjah medicinskih sester ob soočanju z umiranjem in s smrtjo pacientov v enotah intenzivne nege.

4 Raziskovalno vprašanje

Raziskovalno vprašanje naj bo skladno z namenom in cilji zaključnega dela.

Primer raziskovalnega vprašanja:

Kako pri starostnikih v domovih za starejše ocenjevanje tveganja za pojav padca v primerjavi z ostalimi intervencijami za preprečevanje padcev vpliva na pojavnost padcev v prvem mesecu po namestitvi v dom?

5 Raziskovalne metode

V prvem odstavku študent opiše uporabljen metodo pregleda literature. To so različni pristopi, ki omogočajo opredelitev, preučitev in pojasnitev predmeta proučevanja in posledično privedejo do znanstvenih spoznanj.

V drugem odstavku študent opiše uporabljeno orodje za kritično oceno člankov (npr. CASP, JBI, COREQ, McMaster, MMAT, QUADAS-2 itd.). Študent lahko uporabi tudi 5S hierarhično strukturo – EBHC piramido (Alper & Haynes, 2016; Pajnikihar & Vrbnjak, 2019). Študent opredeli in utemelji uporabo izbranega orodja. Pri tem mora biti pozoren, kakšno metodologijo in metodo je študija vsebovala, da lahko izbere primerno orodje oz. metodo kritične presoje primernosti posameznih študij (Pollock & Berge, 2018).

V tretjem odstavku študent opiše uporabljen metodo analize in sinteze podatkov ter utemelji njeno uporabo (npr. metodo tematske analize ali vsebinske analize).

5.1 Iskalna strategija

Pri izvedbi pregleda literature ima pomembno vlogo iskalna strategija, ki je sestavljena iz:

- iskalnega niza,
- vključitvenih in izključitvenih kriterijev,
- izbora podatkovnih iskalnih baz ter
- omejitev iskanja.

Ključne besede so fraze, izrazi, oz. besedne zveze, ki povzamejo, ali na najkrajši možen način opredelijo neko vsebino. Pri tem nam lahko pomagajo različni slovarji (npr. Merriam-Webster slovar – www.merriam-webster.com, MacMillan – www.macmillandictionary.com, Slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU – www.fran.si) in spletni iskalniki ključnih besed (npr. MeSH - meshb.nlm.nih.gov, Termania - www.termania.net). Ko študent izbere ustrezne iskalne nize, sledi iskanje

sopomenk k izbranim ključnim besedam (tukaj so študentu lahko v pomoč spletne strani www.thesaurus.com, www.synonym.com ali www.sopomenke.si) (Bettany-Saltikov, 2012).

Za iskanje s ključnimi besedami in sopomenkami uporabi kombinacijo osnovnih Boolovih operatorjev, kot so AND (in), OR (ali) in NOT (negacija). Študent lahko pri iskanju uporabi nadomestne znake: *, ? in # (glej učno gradivo).

V nadaljevanju študent opredeli vključitvene in izključitvene kriterije, ki se morajo nanašati na populacijo/tematiko, vrste raziskave in na izid/odgovor na raziskovalno (PICOT) vprašanje. Ko definira iskalno strategijo je pomembno, da vsak korak pregleda dokumentira, saj mora zagotoviti transparentnost, sledljivost in zanesljivost pregleda literature (Pollock & Berge, 2018).

Po končni postavitvi iskalnega niza študent določi relevantne podatkovne baze za iskanje literature ter vključi relevantne mednarodne zbirke, ki vsebujejo znanstvene in strokovne študije. Poleg tega je pomembno, da pregleda tudi revije, ki so relevantne in kredibilne na obravnavanem področju ter morebiti niso dostopne preko uporabljenih podatkovnih zbirk. Poleg domačih in mednarodnih podatkovnih baz lahko študent iskanje izvede s pomočjo iskalnikov, kot na primer Google scholar. Določi tudi omejitvene kriterije iskanja relevantne literature, ki se lahko nanašajo na časovni okvir in/ali jezik in/ali dostopnost.

6 Predvidena sestava zaključnega dela

Podana naj bo kratka predvidena struktura poglavij, ki vključuje naslednje točke (v odvisnosti od vrste zaključnega dela). Pod poglavje uvod in opis problema se lahko navede predvidene podnaslove raziskovalne tematike, ki se lahko med pisanjem zaključnega dela spremenijo.

Tabela 6.1: Zgradba zaključnega dela

Sestavine glavnega besedila	Uvodni del	1 Uvod in opis problema 2 Namen in cilji zaključnega dela 2.1 Raziskovalno vprašanje 3 Raziskovalne metode 3.1 Iskalna strategija 3.2 Kritična ocena člankov 3.3. Analiza in sinteza podatkov
	Jedro	4 Rezultati 4.1 Rezultati pregleda literature 4.2 Rezultati analize in sinteza identificiranih virov 5 Interpretacija in razprava
	Sklepni del	6 Sklep
Dodatne sestavine		Viri in literatura Priloge

7 Predviden seznam virov in literature

Etičnost raziskovanja in avtorstvo zahtevata, da morate za vsako misel, ko jo prevzamete po drugem viru ali virih, korektno navesti v besedilu in v seznamu virov na koncu zaključnega dela. Eden izmed namenov seznama virov je omogočiti bralcem, da sami poiščejo naveden vir, zato mora biti seznam pravilen. Vsak vir naj vsebuje: avtorja, letnico izdaje, naslov in podatek o izdaji. Nenatančen seznam virov v tiskani obliki daje slab vtis o avtorju (študentu) zaključnega dela.

Študent uredi vse aktivno uporabljene vire po harvardskem načinu (Harvard–Anglia–2008) citiranja in se usmeri v pregled znanstvenih člankov, v katerih je prikazana metodologija in instrumenti za raziskovanje njegovega področja oziroma problema. Seznam virov, ki jih je študent uporabljal, je urejen po abecednem vrstnem redu skladno z navodili.

Priporoča se uporaba Citati in bibliografije v MS Wordu (osnovna navodila za citiranje virov in pripravo seznama virov so dosegljiva na povezavi <https://support.microsoft.com/sl-si/office/ustvarjanje-bibliografije-citativ-in-sklicev-17686589-4824-4940-9c69-342c289fa2a5>) oz. drugega namenskega programa za citiranje oz. navajanje virov.

V primeru uporabe drugih namenskih programov za citiranje virov je potrebno izbrati pravilen slog citiranja. Med pogosto uporabljene sodita programa Mendeley in EndNote.

Pri Mendeley-u je potrebno ročno dodati pravilni slog iz spletne strani fakultete, in sicer: izberemo "View" → "Citation Style" → "More Styles", zavihek "Get More Styles", v polje Download Style kopiramo povezavo http://www.fzv.um.si/sites/default/files/studenti/2016/Harvard_Anglia_2008.csl in kliknemo "Download", nato izberemo zavihek "Installed", kjer izberemo "Harvard–Anglia–2008" slog in kliknemo "Use This Style".

Pri programu EndNote je potrebno nov stil ročno dodati v podmapo "Style" namestitvene mape programa EndNote, in sicer v spletni brskalnik kopiramo povezavo datoteke http://www.fzv.um.si/sites/default/files/studenti/2016/Harvard_Anglia_2008.ens in jo shranimo kot Harvard_Anglia_2008.ens, nato shranjeno datoteko prenesemo iz mape "Style", namestitvene mape programa EndNote.

Viri in literatura

Alper, B. S., & Haynes, R. B. 2016. EBHC pyramid 5.0 for accessing preappraised evidence and guidance. *BMJ Evidence-Based Medicine*, 21(4), pp. 123-125.

Bettany-Saltikov J. 2012. *How to do a systematic literature review in nursing: a step by step guide*. Maidenhead (UK): Open University Press.

Pajnikihar, M. & Vrbnjak, D. 2019. *Zdravstvena nega: zbrano učno gradivo 2019-2020*. Maribor: Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede

Pollock, A., & Berge, E. 2018. How to do a systematic review. *International Journal of Stroke*, 13(2), pp. 138-156.

Redman, P. & Maples, W., 2017. *Good essay writing: SAGE study skills series*. 5th ed. London: Sage.